

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.05.2010, sen. zn. 29 NSČR 22/2009, ECLI:CZ:NS:2010:29.NSČR.22.2009.1

Číslo: 26/2011

Právní věta: V insolvenčním návrhu musí být tvrzeny takové okolnosti, z nichž závěr o úpadku dlužníka nebo o hrozícím úpadku dlužníka logicky vzato vyplývá. Pouhé konstatování, že „dlužník je v úpadku“, nebo mu „úpadek hrozí“, případně, že dlužník „je insolventní“, nebo že „je v platební neschopnosti“, anebo že „je předlužen“, není ve smyslu ustanovení § 103 odst. 2 insolvenčního zákona uvedením okolností, které úpadek osvědčují. Dlužník, který předložený seznam majetku, seznam závazků a seznam zaměstnanců neopatří jím podepsaným prohlášením, že jde o seznam správný a úplný (§ 104 odst. 4 insolvenčního zákona), povinnost předložit seznam spolu s insolvenčním návrhem (§ 104 odst. 1 insolvenčního zákona) řádně nesplnil. Lhůta stanovená insolvenčnímu soudu k odmítnutí insolvenčního návrhu v § 128 odst. 1 insolvenčního zákona je lhůtou pořádkovou.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.05.2010

Spisová značka: 29 NSCR 22/2009

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvence, Insolvenční návrh

Předpisy: § 103 IZ ve znění do 30.06.2009

§ 104 IZ ve znění do 30.06.2009

§ 128 odst. 1 IZ ve znění do 30.06.2009

§ 3 IZ ve znění do 30.06.2009

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 15. 4. 2009 Krajský soud v Plzni odmítl – odkazuje na ustanovení § 103 odst. 2 a § 128 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) – insolvenční návrh dlužníka (DT, a. s.) s tím, že dlužník v něm neuvedl rozhodné skutečnosti osvědčující jeho úpadek nebo hrozící úpadek.

K odvolání dlužníka Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 19. 6. 2009 potvrdil usnesení soudu prvního stupně, vycházející přitom z ustanovení § 97 odst. 1 a 3, § 103 odst. 1 a 2 a § 128 odst. 1 insolvenčního zákona.

Odvolací soud poukázal na to, že dlužník se v insolvenčním návrhu omezil pouze na tvrzení, že v

průběhu roku 2008 došlo k poklesu zakázek, přičemž na počátku roku 2009 měl za to, že se bude moci s nastalou situací vypořádat. Dále dlužník tamtéž uvedl, že „příprava účetní závěrky a nově zjištěné závazky dávají najevo, že insolvenční navrhovatel nebude schopen plnit své peněžité závazky, nebude schopen plnit platby po dobu kratší než jsou tři měsíce po lhůtě jejich splatnosti, má více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku“.

Poté dlužník jen odkázal na přílohy připojené k insolvenčnímu návrhu (které podle něj osvědčují, že lze se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že nebude schopen řádně a včas plnit podstatnou část svých peněžitých závazků). Přitom dlužník v insolvenčním návrhu uvedl, že přílohy nejsou úplné. Seznamy majetku, pohledávek, závazků a zaměstnanců připojil dlužník k insolvenčnímu návrhu s výhradou, že „další majetek, pohledávky a závazky nejsou místopředsedkyni (představenstva) známy, neboť vše je vedeno v účetnictví pod vedením předsedy představenstva, ve výrobním závodě ve S., který je přes výzvu předsedy dozorčí rady nevydal“.

Na tomto základě se odvolací soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně v tom, že dlužník v návrhu neuvedl rozhodující skutečnosti, které osvědčují jeho úpadek nebo hrozící úpadek. Toliko k návrhu připojil seznam majetku a závazků s výhradou, že nemá k dispozici účetnictví. K námitce dlužníka, že po uplynutí sedmidenní lhůty stanovené v § 128 odst. 1 insolvenčního zákona již nebyly dány podmínky pro odmítnutí insolvenčního návrhu, odvolací soud uzavřel, že jde o lhůtu pořádkovou, stanovenou v zájmu efektivity řízení, s jejímž nedodržením „nejsou spojeny žádné účinky“.

Dlužník podal proti usnesení odvolacího soudu dovolání, požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů.

Dovolatel nesouhlasí se závěrem soudů obou stupňů, že v (insolvenčním) návrhu neuvedl rozhodující skutečnosti, které osvědčují jeho úpadek nebo hrozící úpadek. Tvrdí, že za podmínek, které při podání (insolvenčního) návrhu měl, byly splněny všechny požadavky ustanovení § 103 a § 104 insolvenčního zákona, včetně příloh.

Z (insolvenčního) návrhu, včetně jeho příloh, podle dovolatele jednoznačně vyplývá, že nebude schopen plnit své peněžité závazky a nebude schopen plnit platby po dobu „kratší“, než jsou tři měsíce po lhůtě splatnosti, že má více věřitelů a že souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku.

Podle dovolatelova názoru je jeho předložení ještě větší, než bylo uvedeno v (insolvenčním) návrhu, o čemž svědčí události nastalé po podání (insolvenčního) návrhu. I když místopředsedkyně představenstva dlužníka nemohla v (insolvenčním) návrhu uvést veškeré závazky dlužníka (protože dlužníkovo účetnictví vede ve výrobním závodě ve S. předseda představenstva /dlužníka/, který je přes výzvu předsedy dozorčí rady nepředal), neznamená to, že by dlužník proto nebyl v úpadku a že by podaný insolvenční návrh bylo nutno odmítnout, uzavírá dovolatel.

Dovolatel rovněž nesouhlasí s názorem, že sedmidenní lhůta podle ustanovení § 128 odst. 1 insolvenčního zákona, ve které může soud odmítnout insolvenční návrh, je lhůtou pořádkovou. Takový výklad by podle dovolatele byl v rozporu s úmyslem zákonodárce urychlit insolvenční řízení.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Podle ustanovení § 7 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění, jež od podání insolvenčního návrhu nedoznalo změn) pro insolvenční řízení a pro incidenční spory se použijí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se

zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení.

Pro rozhodnutí vydaná v insolvenčním řízení jsou ve smyslu uvedeného přiměřeně aplikovatelná též ustanovení občanského soudního řádu o dovolání.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 30. 6. 2009) se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 239 odst. 3 o. s. ř., není však důvodné.

Dovolatel dovolání výslovně nepřipíná k žádnému z dovolacích důvodů taxativně vypočtených v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř. Užití dovolacího důvodu uvedeného v § 241a odst. 3 o. s. ř. je nicméně u dovolání přípustného podle § 239 o. s. ř. vyloučeno (srov. přímo dikce § 241a odst. 3 o. s. ř.). Posuzováno podle obsahu je dovolání kritikou správnosti právního posouzení věci, již je vyhrazen dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

S přihlédnutím k době podání insolvenčního návrhu (2. 4. 2009) i k době vydání napadeného usnesení je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný výklad insolvenčního zákona ve znění účinném do 30. 6. 2009, tj. naposledy ve znění nálezu Ústavního soudu č. 163/2009 Sb.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 3 insolvenčního zákona, dlužník je v úpadku, jestliže má a) více věřitelů a b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen „platební neschopnost“) (odstavec 1). Má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo b) je neplní po dobu delší tří měsíců po lhůtě splatnosti, nebo c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud (odstavec 2). Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat (odstavec 3). O hrozící úpadek jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků (odstavec 4).

Dle ustanovení § 103 insolvenčního zákona, insolvenční návrh musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení insolvenčního navrhovatele a označení dlužníka, kterého se týká, popřípadě označení jejich zástupců. Fyzická osoba musí být označena jménem, příjmením a bydlištěm (sídlem) a v případě, že jde o podnikatele, též identifikačním číslem. Právnická osoba musí být označena obchodní firmou nebo názvem, sídlem a identifikačním číslem. Je-li navrhovatelem stát, musí insolvenční návrh obsahovat označení příslušné organizační složky státu, která za stát před insolvenčním soudem vystupuje (odstavec 1). V insolvenčním návrhu musí být dále uvedeny rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat návrh, není-li insolvenčním navrhovatelem dlužník, označeny důkazy, kterých se insolvenční navrhovatel dovolává, a musí z něj být patrné, čeho se jím insolvenční navrhovatel domáhá (odstavec 2).

Ustanovení § 104 insolvenčního zákona pak určuje, že podá-li insolvenční návrh dlužník, je povinen k němu připojit a) seznam svého majetku včetně svých pohledávek s uvedením svých dlužníků (dále jen „seznam majetku“), b) seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů (dále jen „seznam závazků“), c) seznam svých zaměstnanců, d) listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek (odstavec 1). V seznamu majetku je dlužník povinen označit jednotlivě svůj majetek, včetně pohledávek. U pohledávek stručně uvede skutečnosti, na kterých se zakládají, a uvede jejich výši; výslovně se dále vyjádří k jejich dobytosti. U majetku, včetně pohledávek, o kterých probíhá soudní nebo jiné řízení, nebo ohledně nichž již bylo příslušným orgánem rozhodnuto, dlužník tato řízení (rozhodnutí) označí (odstavec 2). V seznamu závazků je dlužník povinen jako své věřitele označit všechny osoby, o kterých je mu známo, že vůči němu mají pohledávky nebo jiná majetková práva, nebo které vůči němu pohledávky nebo jiná majetková práva uplatňují. Jsou-li věřiteli dlužníka osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, které tvoří s dlužníkem koncern, musí dlužník tyto skutečnosti výslovně uvést. Dlužník v seznamu závazků stručně uvede, které z pohledávek svých věřitelů popírá co do důvodu nebo co do výše a proč. Má-li dlužník věřitele, o kterých je mu známo, že proti němu mají právo na uspokojení ze zajištění, nebo kteří toto právo proti němu uplatňují, uvede je odděleně. U pohledávek těchto věřitelů dále označí věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, u kterých se uplatňuje uspokojení ze zajištění, včetně údaje o tom, které movité věci se nacházejí v držení věřitele nebo třetí osoby, dále označení druhu zajištění a důvodu jeho vzniku. Dále dlužník uvede, zda a v jakém rozsahu právo na uspokojení ze zajištění popírá a proč (odstavec 3). Nemá-li dlužník žádné zaměstnance nebo žádné dlužníky, uvede to v seznamech výslovně. Pro označení osob v seznamech platí § 103 odst. 1 obdobně. Předložené seznamy musí dlužník podepsat a výslovně v nich uvést, že jsou správné a úplné (odstavec 4).

Dle ustanovení § 128 odst. 1 insolvenčního zákona, insolvenční návrh, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, insolvenční soud odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; učiní tak neprodleně, nejpozději do sedmi dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. Ustanovení § 43 o. s. ř. se nepoužije.

1) K obsahovým náležitostem insolvenčního návrhu.

V rovině právního posouzení jde v dané věci především o to, zda s přihlédnutím k obsahu insolvenčního návrhu měl soud prvního stupně důvod insolvenční návrh odmítnout podle § 128 odst. 1 insolvenčního zákona.

Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že odvolací soud v napadeném usnesení přiléhavě popsal obsah insolvenčního návrhu a jeho příloh a takto vymezený popis je určující též pro další úvahy Nejvyššího soudu.

Dále Nejvyšší soud uvádí, že rozhodovací praxe soudů je již ustálena v závěru, že vady insolvenčního návrhu může insolvenční navrhovatel odstranit, jen dokud insolvenční soud nerozhodne o odmítnutí insolvenčního návrhu podle § 128 odst. 1 insolvenčního zákona a že k odstranění vad insolvenčního návrhu provedenému až v odvolacím řízení se nepřihlíží (srov. rozhodnutí uveřejněné pod číslem 11/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Požadavkem kladeným na obsahové náležitosti insolvenčního návrhu v ustanovení § 103 odst. 2 insolvenčního zákona se Nejvyšší soud ponejprv zabýval v usnesení ze dne 26. února 2009, sp. zn. [29 NSČR 7/2008](#), uveřejněném pod číslem 91/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 91/2009“). V tomto rozhodnutí (na něž v podrobnostech odkazuje a na jehož závěrech nemá důvod cokoli měnit) Nejvyšší soud především formuloval závěr, podle kterého povinnost vylíčit v insolvenčním návrhu rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, není splněna tím, že insolvenční navrhovatel ohledně těchto skutečností odkáže na listinný důkaz, který připojí k insolvenčnímu návrhu jako přílohu.

V usnesení ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. [29 NSČR 1/2008](#) (jež je veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu a jež bylo na jednání občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu, konaném 14. 4. 2010, schváleno k uveřejnění ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek), na něž opět v podrobnostech odkazuje, dále Nejvyšší soud vysvětlil, že v poměrech insolvenčního návrhu podaného dlužníkem, který není podnikatelem, se rozhodujícími skutečnostmi, které osvědčují úpadek dlužníka, rozumí vylíčení konkrétních okolností, z nichž insolvenční soud (shledá-li je pravdivými) bude moci uzavřít, že dlužník má více věřitelů (nejméně dva), kteří vůči němu mají pohledávky (vůči nimž má peněžité závazky), jež jsou po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit (srov. § 3 odst. 1 insolvenčního zákona). Přitom v otázce (ne)schopnosti dlužníka plnit uvedené závazky (§ 3 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona) může být konkrétní dlužníkovo tvrzení v insolvenčním návrhu, z něž takový úsudek plyne, nahrazeno tvrzením, z něž lze dovodit, že dlužník zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků (§ 3 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona), nebo tvrzením, z něž lze dovodit, že dlužník tyto závazky neplní po dobu delší tří měsíců po lhůtě splatnosti (§ 3 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona), anebo tvrzením, z něž lze dovodit, že uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku není možné dosáhnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí (§ 3 odst. 2 písm. c/ insolvenčního zákona). Tam, kde dlužník podal insolvenční návrh proto, že mu úpadek teprve hrozí (§ 3 odst. 4 insolvenčního zákona), se rozhodujícími skutečnostmi, které osvědčují hrozící úpadek dlužníka, rozumí vylíčení konkrétních okolností, z nichž insolvenční soud (shledá-li je pravdivými) bude moci uzavřít (se zřetelem ke všem okolnostem případu), že lze důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků v budoucnu. Jinak řečeno, že v budoucnu nastane dlužníkova platební neschopnost ve smyslu § 3 odst. 1 insolvenčního zákona, přičemž k podmínce, aby dlužník i v tomto případě měl nejméně dva věřitele s pohledávkami, jež se v budoucnu stanou splatnými, se v takovém případě pojí i požadavek, aby se neschopnost v budoucnu plnit pohledávky věřitelů, týkala „podstatné části“ dlužnických peněžitých závazků.

Závěry formulované v usnesení sp. zn. [29 NSČR 1/2008](#) lze bez dalšího převzít také pro účely posouzení insolvenčního návrhu podaného dlužníkem, který (stejně jako dlužník v této věci) je podnikatelem. U dlužníka, který je podnikatelem, se však (navíc) rozhodujícími skutečnostmi, které osvědčují úpadek dlužníka, rozumí i vylíčení konkrétních okolností, z nichž insolvenční soud (shledá-li je pravdivými) bude moci uzavřít, že dlužník je předlužen, tedy, že dlužník má více věřitelů a že souhrn jeho závazků (lhostejno, zda splatných nebo nesplatných) převyšuje hodnotu jeho majetku (srov. § 3 odst. 4 insolvenčního zákona).

Jinak řečeno, v insolvenčním návrhu musí být tvrzeny takové okolnosti, z nichž závěr o úpadku dlužníka nebo o hrozícím úpadku dlužníka logicky vzato vyplývá. Pouhé konstatování, že „dlužník je v úpadku“, nebo mu „úpadek hrozí“, případně, že dlužník „je insolventní“, nebo že „je v platební neschopnosti“, anebo že „je předlužen“, není uvedením okolností, které úpadek osvědčují.

V poměrech projednávané věci se výše formulované závěry promítají následovně:

1/ K tomu, aby bylo možné z údajů obsažených v insolvenčním návrhu uzavřít (jak pro úpadek ve formě platební neschopnosti, tak pro úpadek ve formě předlužení, případně pro jen hrozící úpadek), že dlužník má nejméně dva věřitele, chybí v insolvenčním návrhu jakýkoliv konkrétní údaj o bytí jediném věřiteli dlužníka. Insolvenční návrh tedy vskutku postrádá vylíčení rozhodujících skutečností, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek (§ 103 odst. 2 insolvenčního zákona), přičemž jde o nedostatek, pro který nelze v řízení o tomto návrhu pokračovat (§ 128 odst. 1, část věty před středníkem, insolvenčního zákona).

2/ Vzhledem k závěrům obsaženým v R 91/2009 nelze splnění povinnosti vylíčit v insolvenčním návrhu rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, dovozovat z obsahu listin, které dlužník připojil k insolvenčnímu návrhu jako přílohu. Nejvyšší soud v této

souvislosti podotýká, že jeho dosavadní (výše citovaná) judikatura beze zbytku neuzavřela prostor úvaze o zvláštní povaze listin, které tvoří povinnou (insolvenčním zákonem předepsanou) přílohu insolvenčního návrhu dlužníka a jejichž obsah je (současně) definován insolvenčním zákonem; konkrétně jde o seznam majetku, seznam závazků a seznam zaměstnanců dlužníka (srov. ustanovení § 104 odst. 1 písm. a/ až c/, odst. 2 až 4 insolvenčního zákona). V R 91/2009 se těmito seznamy (coby přílohou insolvenčního návrhu, kterou je dlužník jako insolvenční navrhovatel povinen připravit /vyrobiť/ podle zadání insolvenčního zákona) nezabýval proto, že šlo o insolvenční návrh věřitele a v usnesení sp. zn. [29 NSČR 1/2008](#) (stejně jako v typově shodné věci v usnesení ze dne 28. 1. 2010, sp. zn. 29 NSČR 2/2008, dostupném veřejnosti opět na webových stránkách Nejvyššího soudu) proto, že - ač šlo o insolvenční návrh dlužníka - tyto seznamy k insolvenčnímu návrhu připojeny nebyly. Pojmenovat v této věci význam označených seznamů při plnění povinnosti dlužníka - insolvenčního navrhovatele vylicít v insolvenčním návrhu rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, se však jeví zbytečným v situaci, kdy žádný ze „seznamů“ předložených dlužníkem v této věci nemůže být pokládán za způsobilý zdroj poznání o majetkových poměrech dlužníka již proto, že neobsahují výslovné prohlášení dlužníka o jejich správnosti a úplnosti (§ 104 odst. 4 insolvenčního zákona).

Dlužník, který předložený seznam majetku, seznam závazků a seznam zaměstnanců neopatří jím podepsaným prohlášením, že jde o seznam správný a úplný, povinnost předložit seznam spolu s insolvenčním návrhem řádně nesplnil a údajů v takovém „seznamu“ obsažených se nemůže dovolávat ani pro účely posouzení, zda splnil povinnost vylicít v insolvenčním návrhu rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek.

Věcný důvod odmítnout dlužníkům insolvenční návrh tedy v tomto případě dán byl.

2) K povaze lhůty stanovené k odmítnutí insolvenčního návrhu v § 128 odst. 1 insolvenčního zákona.

Vládní návrh insolvenčního zákona projednávala Poslanecká Sněmovna ve svém 4. volebním období 2002 - 2006 jako tisk č. 1120, přičemž odpověď na otázku otevřenou podaným dovoláním je žádoucí hledat nejprve v důvodové zprávě k vládnímu návrhu insolvenčního zákona. Podle této důvodové zprávy se ustanovení § 128 návrhu „zabývá vadami insolvenčního návrhu z pohledu důsledků, jež to může mít pro další průběh insolvenčního řízení. Tím, že v odstavci 1 zapovídá postup podle § 43 o. s. ř., zavádí stejný režim nakládání s vadami insolvenčního návrhu jako v případě předběžných opatření (srov. § 75a odst. 1 o. s. ř.). Vychází se z přesvědčení, že zahájení insolvenčního řízení (lhostejno, zda se k němu připínají účinky popsány v § 109 a násl. osnovy) je tak závažným zásahem do postavení dlužníka, že je rozumné očekávat, že insolvenční navrhovatel bude při jeho podání postupovat s náležitou pečlivostí. Jde-li o osobu natolik nedbalou, že není způsobilá podat projednatelný insolvenční návrh, je plně opodstatněné na danou situaci neprodleně reagovat odmítnutím takového návrhu tak, aby újma způsobená podáním vadného návrhu byla co nejmenší“.

Výše citovaná důvodová zpráva tedy jednoznačně neuzavírá, zda (maximální) lhůta sedmi dnů počítaná od podání insolvenčního návrhu je (jen) lhůtou pořádkovou nebo zda je jiného charakteru a jakého.

Lhůty určené soudu (zde insolvenčnímu soudu) k provedení určitého úkonu (např. k vydání nebo doručení rozhodnutí) pak obecně nejsou lhůtami procesními (zákonými či soudcovskými), jejichž úpravu v občanském soudním řádu (srov. zejména ustanovení § 55 a násl. o. s. ř.) lze mít (v intencích § 7 odst. 1 insolvenčního zákona) za přiměřeně použitelnou i pro insolvenční řízení, nýbrž lhůtami pořádkovými (srov. k tomu v literatuře např. dílo Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1.vydání. Praha, C. H. Beck, 2009, str. 391).

Insolvenční zákon pak ani v § 128 ani na jiném svém místě o povaze lhůty stanovené insolvenčnímu

soudu k odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady, které insolvenčnímu soudu brání pokračovat v řízení o takovém insolvenčním návrhu, výslovně nevypovídá ničeho a se zmeškáním této lhůty nepojí žádné zvláštní následky. I pro tuto lhůtu se proto prosadil závěr, že jde o lhůtu pořádkovou. S přihlédnutím k argumentaci obsažené v již citované pasáži důvodové zprávy je nicméně namísto korigovat úsudek odvolacího soudu, že s nedodržením této lhůty „nejsou spojeny žádné účinky“.

Jak se uvádí v důvodové zprávě, zahájení insolvenčního řízení ohledně majetku dlužníka je či může být závažným zásahem do postavení dlužníka (případně i jeho věřitelů).

Insolvenční zákon ostatně předpokládá (v § 147), že insolvenční navrhovatel, z jehož viny byl insolvenční návrh odmítnut, ponese i majetkovou odpovědnost za škodu nebo jinou újmu, která dlužníku nebo jinému dlužníkovu věřiteli vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu. Insolvenční soud, který nepřikročí k odmítnutí vadného (neprojednatelného) insolvenčního návrhu ve lhůtě určené v § 128 odst. 1 insolvenčního zákona, tím může založit (souběžně s odpovědností insolvenčního navrhovatele ve smyslu ustanovení § 147 insolvenčního zákona) i odpovědnost státu za škodu způsobenou případným prodlením s tímto odmítnutím (coby nesprávným úředním postupem) dlužníku nebo jinému dlužníkovu věřiteli (podle zákona č. 82/1998 Sb. a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti /notářský řád/, ve znění pozdějších předpisů).

Názor dovolatele, podle kterého po uplynutí lhůty sedmi dnů, počítané od podání insolvenčního návrhu, již není možné insolvenční návrh odmítnout postupem podle § 128 odst. 1 insolvenčního zákona, však ve světle výše uvedeného i tak neobstojí a závěr odvolacího soudu je i potud správný.

Dovolateli se tudíž v rovině uplatněného dovolacího důvodu správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají. Nejvyšší soud proto dovolání zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř.).